

Forsømdur borgari:

EINGIN TEKUR ÁBYRGDINA

Tá spurt verður eftir, hvør hevur ábyrgdina av at lofta rúsevnismisnýtarum, er torført at fáa svar. Heilsuverkið sigur, at Almannaverkið eigur ábyrgdina. Almennaverkið sigur tað mótsatta. Á medisinsku deild verður sagt, at psykiatriska deild eigur ábyrgdina, og á psykiatrisku deild verður eisini tað mótsatta sagt. Hetta er ein grásona, sum eingin tykist at taka ábyrgdina av. Vit spyrja Tormóð Stóra, yvirlækna á psykiatrisku deild, hvat ein misnýtari skal gera fyri at fáa hjálp

BIRGITH LASSEN

Tá ein misnýtari skal hava hjálp til avvenjing, er vanligt at leita sær á Blákrossheimið ella í Heilbrigdi.

Men um misnýtarin er so sjúkur, at viðgerðarstøðini ikki tora at taka hann inn, eigur Landssjúkrahúsið ábyrgdina.

Men á Landssjúkrahúsinum siga tey seg ikki kunna taka misnýtarar inn, uttan at avtala er gjørd millum misnýtaran og viðgerðarstað frammanundan.

Er tað ikki órealistiskt at krevja, at ein misnýtari skal hava fingið eina avtalu í lag, áðrenn hann kann avrúsað hjá tykkum?

– Nei, tað er tað ikki. Sjálvandi kann ein misnýtari seta seg í samband við eitt avvenjingarheim, svarar Tormóður Stóra, leiðari á psykiatriska deplinum.

Sambært yvirlækna Bjarna á Steig, er tað ein felagsuppgáva sum áliggur medinsku deild og psykiatrisku deild, tá talan er um avrúsing. Men psykiatriska deild sigur seg ikki hava ábyrgdina.

– Vit taka okkum bara av tí, um tað eru sálarligir trupulleikar, sigur Tormóður Stóra.

Men Bjarni á Steig er framvegis ósamdur og sigur, at tað er ein felagsuppgáva.

Er tað rætt at avvisa misnýtarar á psykiatrisku deild, tá teir biða um at verða innlagdir?

– Tað kemur fyri. Eg havi sæð alt ov ofta, at misnýtarir bara koma til okkum, tá teir ikki hava pengar til at keypa fleiri rúsevni. Tey vilja innleggjast hjá okkum fyri at fáa heilivág. Tá pengar so

Tormóð Stóra sigur, at misnýtarar ofta lata seg innleggja bara fyri at fáa heilivág

koma á kontuna aftur, fara tey út aftur í býin at keypa sær rúsevni. Tað tíma vit ikki, og tí siga vit, at ein avtala skal vera gjørd við avvenjingarheim frammanundan.

So tað er eingin misnýtari sum vil innleggjast hjá tykkum fyri at sleppa burturúr misnýtsluni?

– Jú, sjálvandi. Allir misnýtarir vilja fegnir sleppa úr misnýtslu. Men so mugu teir gera eina avtalu við eitt avvenjingarstað, har tey fáa hjálp aftaná tey eru útskrivað hjá okkum Annars koma tey bara aftur til okkum ferð aftaná ferð.

Er tað rætt, at tit í apríl mánað avvístu ein sálarsjúkan 26 ára gamlan rúsevnismisnýtara, sum bað um at verða innlagdur hjá tykkum, tí hann var bangin um sítt lív?

– Eg kann ikki viðmerkja hetta ítøkiliga málið, tí eg siti júst nú og viðgeri eina kærú í málinum.

So spyrja vit meir yvirskipað: Hvat skal ein rúsevnismisnýtari gera fyri at fáa hjálp í Føroyum?

– Tey kunnu venda sær til tey viðgerðartilboðini, sum eru í Føroyum fyri at gera eina avtalu.

Og so skulu tey syrgja fyri at mæta upp til tær viðtalurnar, sum tey til dømis hava úti á psykiatrisku deild. Vit kunnu ikki fara út og leita eftir teimum, tá tey ikki mæta upp – tí rúsevnisviðgerð er sjálvboðin.

Hevur psykiatriska deild ein part av skyldini í at rúsevnismisnýtarir í Føroyum kenna seg sleptar upp á fjall?

– Nei, men tað tykist at vera okkurt galið í skipanini, um tú sigur, at einki viðgerðartilboð er til fólk við misnýtslu av hørðum rúsevnum.

»Tað er ikki okkara uppgáva at fara út at leita eftir teimum«

Tormóður Stóra

Kennir tú sum yvirlækni á psykiatrisku deild til, at tvey fólk hava gjørt sjálmorð seinasta árið, meðan tey hava biðað eftir viðgerð?

– Nei, tað havi eg ikki hoyrt um. Tað er í heila tikið ikki ofta, at vit hoyra um fólk við misnýtslu av sterkum rúsevnum.